

Sökhjälp för Bebyggelseregistret, BeBR

Fritextsökning gör du i fältet *Ange ett eller flera sökord*. Genom att skriva ett eller flera ord i fältet gör du en nyckelordssökning på ungefär samma sätt som i t.ex. Google eller andra sökmotorer. Sökningen görs i fritextfälten.

Du kan använda ett s.k. jokertecken (*) i din sökning. Stora eller små bokstäver spelar ingen roll. Jokertecknet kan endast användas som suffix/ändelse i sökningen. Du skriver t.ex. stad* och får då träffar på de ord där stad ingår som prefix, t.ex. stadshus, stadshotell etc.

Om du känner till fastighetsbeteckningen kan du söka direkt på den. Skriv kommunnamn, trakt och nummer, t.ex. Linköping Ekenäs 3:1. Skulle det inte ge några träffar kan du prova med att ta bort något led och exempelvis söka bara på Linköping Ekenäs för att se vilka träffar det ger.

Ska du använda din sökning för ett mer preciserat urval, såsom statistik eller liknande, behöver du använda de förvalslistor som finns under Utökad sök. Fritextsökning kan innebära att du i vissa fall får en stor mängd träffar som är obestämda och som kan vara svåra att tolka. En sökning genom förvalslistor ger större precision.

Utökad sök

I Utökad sök kan man söka på specifika villkor utifrån förvalslistor. Söksidan är indelad i olika sökområden som bl.a. svarar på frågorna var, när och vad. Du kan fritt kombinera sökord från de olika sökområdenas förvalslistor.

Du kan också kombinera en fritextsökning med något sökord från förvalslistorna. Observera att antalet träffar kan bli svårtolkat.

Byggnader och anläggningar delas in i olika kategorier beroende på vilken verksamhet som de innehåller eller har innehållit. Kategorier finns av två slag: dels en övergripande huvudgrupp (ex. Religionsutövning eller Industri) dels underkategorier (byggnads- eller anläggningskategorier) som är mer specificerade benämningar på respektive bebyggelsestyp (exempelvis Lada eller Brandstation). Det finns ingen koppling mellan nivåerna huvudgrupp och underkategori. Därför är det möjligt att söka enbart på huvudgruppen Religionsutövning om man så vill, men det går också att söka på Kyrka under byggnadskategori utan att välja en huvudgrupp. Eftersom en byggnadskategori kan finnas representerad i flera olika huvudgrupper kan det vara idé att enbart söka på byggnadskategori för att på så sätt få träff inom samtliga huvudgrupper.

Var?

Sökområdet Geografisk begränsning med sökvillkoren Län, Kommun, Landskap och Socken, Stift och Församling, Gatunamn och gatunummer(adress), Fastighet och Fastightsnummer (fastighetsbeteckning) gör det möjligt att begränsa sökresultatet geografiskt. En sökning på enbart läns- och kommunnivå kan ge ett mycket stort antal träffar om du inte begränsar sökningen med andra villkor som t.ex. Årtal, händelse - Byggnad eller Kategori/funktion.

För att söka på *Gatunamn* och *Fastighet* krävs att man först väljer *Län* och *Kommun*. För att kunna söka på *Socken* välj *Landskap* först. För att söka på *Församling*, välj *Stift* först.

Det är också möjligt att avgränsa sökningen geografiskt genom att kryssa i rutan *Sök inom befintlig kartbild*. Rutan återfinns under fritextfältet. Kryssa i rutan och zooma in till det område i kartan som du är intresserad av, tryck *Sök*.

När?

Under *Årtal*, händelse - Byggnad kombinerar du villkoret *Årtal* med *Årtal* (till och med) och *Händelsetyp* t.ex. nybyggnad för att få träff på byggnader som är uppförda under en viss period. Söker du t.ex. byggnader uppförda under 1900-1930 skriver du 1900 i fältet *Årtal* och 1930 i fältet *Årtal* (till och med) och väljer *Nybyggnad* i listan under *Händelsetyp*. Du kan också söka efter många andra typer av händelser eller åtgärder genom att välja t.ex. restaurering, ombyggnad eller underhåll i förvalslistan.

Genom att välja t.ex. *Fast inredning* i *Händelsetyp* kan man söka efter specifika inredningsdetaljer t.ex. predikstolar och tidpunkt för när de kom till. Genom att i förvalslistan välja *Arkitekturbunden utsmyckning* får man träff på t.ex. kalkmålningar och tidpunkten för när de målades.

Vad?

I sökområdet *Kategori/funktion* med sökvillkoren *Byggnadsfunktioner*, *Anläggningskategorier* och *Miljökategori* är det möjligt att begränsa sökresultatet till specifika funktioner/kategorier

Lagskydd

Under lagskydd visas skyddsformer som gäller för bebyggelsen och som hanteras i registret. Det gäller i nuläget *Lag (1988:950) om kulturminnen m.m.*, allmänt kallad *kulturmiljölagen* förkortad *KML*, och *Förordningen (2013:558) om statligt byggnadsminne*. För att endast få med aktuella lagskydd i sökningen, kryssa i rutan som du finner under lagskydd. Det går även att avgränsa sökningen genom att välja *beslutsdatum*.

Kulturhistorisk värdering/karaktärisering

I sökområdet *Kulturhistorisk värdering/karaktärisering* kan du söka en byggnad eller anläggning som har en kulturhistorisk värdering. Värderingen görs för att lyfta fram de för en byggnad eller anläggning kännetecknande värdena och för att genom värderingen skapa förståelse för och kännedom om värdena hos allmänhet, fastighetsägare, politiker m.fl. Värderingen är för det mesta gjord i samband med en byggnadsinventering. Värderingen görs med stöd av en grupp sakkunniga inom kulturmiljövården.

En beskrivning av det kulturhistoriska värderingssystemet i BeBR finns i Bebyggelseregistrets skrift *Beskrivning* och i *Inventeringshandboken*. Båda finns som pdf under fliken *Stöddokument*. Värderingssystemet utgår från den värderingsmetod som finns i *Axel*

Unnerbäcks Kulturhistorisk värdering av bebyggelse, Riksantikvarieämbetet, 2003 och i tidskriften Kulturmiljövård nummer 1-2/1995, (Unnerbäck, Axel och Nordin, Erik: Kulturhistoriskt värde?), Riksantikvarieämbetet.

Stockholms stadsmuseum har utarbetat en metod som innebär att kulturhistoriskt värdefulla byggnader kan få tre olika klassificeringar vilka redovisas som färgkoder i BeBR. Mer information om stadsmuseets klassificeringssystem finns under rubriken *Lagar och ansvar* och på Stockholms stadsmuseums hemsida.

Även Kulturmiljö Halland har ett eget klassificeringssystem för kulturhistorisk värdering graderat i tre olika klasser; A, B och C. Läs mer om klassificeringssystemet på Kulturmiljö Hallands hemsida.

Villkoret Karaktäristik och bedömning ger bl.a. träff på den karaktärisering av kyrkor som ingår i den omfattande kyrkoinventering som har genomförts under senare år. Karaktärisering har som ett av sina syften till att lyfta fram det specifika för en kyrka så att detta ska kunna tas tillvara och förvaltas för framtiden.

Sökresultat

Sökresultatet presenteras i en lista med uppgift om hur många byggnader, anläggningar, inventeringar och miljöer som din sökning ger träff på. Den enskilda byggnaden, anläggningen etc. redovisas på en sida med bild (i nuläget inte på alla objekt) och en innehållsförteckning överst till vänster. Innehållsförteckningen kan se lite olika ut beroende på om du söker på byggnad eller något annat. Mängden av information varierar och är beroende av på vilket sätt objektet inventerats eller dokumenterats.

Historik – här finns en sammanställning om byggnadens historia och uppgift om byggnadsår och andra händelser som t.ex. restaurering, ombyggnad m.m.

Beskrivning – här redovisas hur objektet ser ut och egenskaper/värden som takform, stomme, fasadmaterial etc.

Karaktäristik/värdering – här redovisas den kulturhistoriska värderingen för sådana objekt som är värderade. Informationen visar ett objekts gradering dvs. om det tillmäts ett särskilt kulturhistoriskt värde eller ej samt motiveringen för ställningstagandet. Karaktäristik redovisar karaktäriseringen av landets kyrkor som tagits fram vid den omfattande kyrkoinventeringen under början av 2000-talet.

Lagskydd – här kan finnas uppgift om byggnadsminnesförklaring eller liknande och datum för beslut.

Fotografier - här kan finnas fotografier från inventeringstillfället, äldre fotografier samt fotografier från Riksantikvarieämbetets tjänst Kulturmiljöbild samt Wikimedia. De fotografier som är hämtade från Wikimedia och Kulturmiljöbild visas på respektive ursprungswebbplats då man klickar på dem.

Planer – här kan finnas en situationsplan som redovisar den byggnad eller de byggnader/objekt som ingår i en anläggning och deras inbördes läge samt den närmaste omgivningen.

Ritningar - här kan finnas en skannad ritning eller annan handling

Dokument - här kan finnas skannade dokument av t.ex. byggnadsminnesbeslut, äldre inventeringsblanketter etc.

Relaterade länkar- här finns en persistent länk till anläggningen eller byggnaden. Använd den så kallade kulturarvsdatalänken vid länkning till denna post i BeBR från en annan webbplats för att få en bestående länk. Under Relaterade länkar kan även länkar till Wikipedia och andra externa webb-sidor finnas.

Består av/Ingår i – här får man information om vilka byggnader/objekt den aktuella anläggningen består av. Under Ingår i redovisas de inventeringar och miljöer som objektet/bygganden alternativt anläggningen är knuten till.

Kartlänkar – länken leder till en karta med markering av det objekt man sökt. Beroende på vilken länk man väljer visas objektet i Eniro, Hitta eller Google Earth.

Karta

Symbolförklaring karta –BeBR använder sig av egna symboler för byggnader och inventerings- och anläggningsytor. Övriga symboler förklaras i dokumentet som nås via länken "Teckenförklaring" som ligger under kartan.

Byggnadsymboler – byggnaderna i registret är markerade med olika färger beroende på vilken roll de spelar i respektive sökning.



Byggnad som ingår i aktuell sökträff



Byggnad som finns registrerad men som inte ingår i aktuell sökträff

Kartlager

För att tända och släcka kartlager klicka på det blå pluset uppe i högra hörnet i kartan, bocka i/ur de lager du är intresserad av.

Inventeringsytor – en del inventeringsytor är markerade i kartan. Dessa avgränsas med en gul ytterlinje och en transparent gul yta.

Anläggningsytor – även vissa anläggningar är markerade, dessa består av en röd ytterlinje och en transparent röd yta.

Bakgrundskarta – för att välja ortofoto* som bakgrund klicka på det blå pluset uppe i högra hörnet i kartan, klicka sedan för Ortofoto. Gör likadant för att tända och släcka socken-, landskap- samt fastighetsgränser. * = Fotografi taget från flygplan över landyta.